

Perėjimas prie žaliosios ekonomikos užimtumui turės teigiamą poveikį. Tarptautinė darbo organizacija prognozuoja, kad dėl to bus sukurta daugiau darbo vietų nei panaikinta. Didžioji dalis darbuotojų, kurių darbo vietos išnyks, įsidarbins pagal tą pačią profesiją kitose srityse. Ir tik santykinai nedidelė išnykusių darbo vietų dalis neturės alternatyvų.

„Pirmiausia daugumai darbuotojų reikės įgyti naujų įgūdžių. Tarkim, stogdengys galės tapti saulės kolektorių montuotoju, o pastatų priežiūros administratorius – energijos vartojimo auditoriumi. Tereikės prie jau turimų gebėjimų įgyti papildomą įgūdžių“, – kalbėjo Užimtumo tarnybos vykdomo tarptautinio projekto „Intercept“ veiklų koordinatore Indrė Laučienė.

Žaliosios ekonomikos paveikta darbo rinka iš darbuotojų reikalaus prisitaikyti prie naujų iššūkių. Vienas ryškiausių prognozuojamų – nebereikalingos profesijos dabartinėje pramonėje bus pakeistos naujai besiformuojančiomis pozicijomis žaliosios ekonomikos pramonėje. Tokiais atvejais darbuotojai iš besitraukiančių pramonės šakų galės persiskirstyti į naujasias.

Didelei daliai pakaks kvalifikacijos tobulinimo kursų, kad žmogus galėtų sklandžiai sugrįžti į darbo rinką ir tvariai joje dirbti.

Pasak I. Laučienės, perėjimas prie žaliosios ekonomikos ir žaliųjų įgūdžių jau dabar vyksta. O besikeičiančioje darbo rinkoje tvariai išlikti galės tie, kurie atviri mokymosi visą gyvenimą principams. Didesnį susirūpinimą kelia darbo rinkos prognozės, rodančios, kad žalioji ekonomika ne visoms išnyksiančioms darbo vietoms sukurs alternatyvias. „Šiai darbuotojų grupei reikės persikvalifikuoti. Turintys minkštųjų įgūdžių ir techninių atitinkamos srities žinių į darbo rinką grįš sklandžiau“, teigė projekto koordinatore.

Labiausiai savo ateities įgūdžiais turėtų susirūpinti vidutinę kvalifikaciją turintys darbuotojai. Prognozuojama, kad perėjimas prie žaliosios ekonomikos turės didelį poveikį būtent jų darbo vietoms – išnyks daugiausiai senų darbo vietų ir kursis naujos. Pavyzdžiui, iki šiol šildymo, vėdinimo ar oro kondicionavimo srityse dirbančiųjų prireiks vėjo turbinų, saulės kolektorių priežiūros srityse.

Užimtumo tarnybos įgyvendinamo tarptautinio projekto „Intercept“ tikslas – pasirengti žaliosios ekonomikos darbo rinkai ir ugdyti jai reikalingas kompetencijas. Kartu su Italijos, Maltos, Liuksemburgo, Lenkijos ir Slovakijos institucijomis bei partneriais iš mokslinių tyrimų instituto „Visionary Analytics“ siekiama padėti užtikrinti darbo rinkai reikalingą

kompetencijų ir paklausos žaliojoje ekonomikoje suderinamumą, ištirti galimą paslaugų plėtrą ir sustiprinti ryšius su darbdaviais dinamiškame žaliosios ekonomikos segmente.

Kokie ateities darbuotojo įgūdžiai bus reikalingi? Žali darbai reikalaus žalių įgūdžių – taip vadinamos žinios, gebėjimai ir nuostatos, reikalingos mažinti žmogaus veiklos poveikį aplinkai. Ekspertai išskiria keturis jų tipus – *pamatiniai* (raštingumas ir skaitmeninis raštingumas), *bendrieji* (aplinkosaugos ir tvarumo supratimas, gebėjimas turimus įgūdžius pritaikyti naujoms technologijoms ir procesams, komandinis darbas, analitinis mąstymas, valdymo, verslo, rinkodaros ir konsultavimo įgūdžiai, gebėjimas kurti inovacijas, rasti naujus sprendimus), *specializuoti techniniai* (technologijų valdymas ir priežiūra, inžinerijos, matematikos išmanymas) ir *skaitmeniniai* (įvairių skaitmeninių technologijų ir programinės įrangos supratimas, jos valdymas).

